

ikke villet indrømme, at man temmelig stærkt medtog vore Hjælpemidler; det maatte imidlertid engang komme frem, og det er nu kommet frem igjennem det ærede Medlems Beregning. Det er ikke af Bigtighed at afgjøre, om vor Tilstand er „beroligende“ eller „ikke affrækkende“; men, naar man stiller det ligeoverfor et Udtryk, som jeg har læst af den ærede Finantsminister, saa skal jeg være mellem dem, som snarere skal sige, at den er affrækkende. I en af sine Fremstillinger siger Ministeren, at Landets Euvner have pviist sig stærke nok til at bære større Skatter. Jeg vil ikke benægte Landets Euvner til, under særdeles haarde Tryk at bære større Skatter; men jeg vil paa det Allerbestemteste benægte, at man har Ret, naar man under vor hele Finantsforvaltning gaaer ud fra den Forestilling, at man kan og bør bære Saadant under almindelige Omstændigheder. Det er ingen Bebreidelse, jeg retter mod den ærede Finantsminister; thi jeg troer, at han gjør sig alvorlig Plid for at rette derpaa, men Regjeringen i det Hele taget har hidtildags ikke begrebet, hvilken Forskjel der er paa at administrere i Fred og under Krigstid. I Krigstid maa man opgive Møget for mangan en Gang at vinde Liden; thi man er ikke Herre over de Forhold, man skal gaae ind paa, men i Fredstid skal Opfindsomheden hos Bestyrrelsen af Landet gaae ud paa at kunne udrette betydelige, hensigtsmæssige Ting med mindre Midler. Ikke til enhver Ting, der synes at kunne være gavnlig, behøves nye Midler; det er af enhver Side af vor hele Finantslov, men navnlig under Krigsministeriet klart, at man ikke har forstaaet den Kunst, og ikke har efterstræbt under almindelige Omstændigheder at udrette det Tilstrækkelige med de Midler, som kunne ydes. Vi maae derfor holde fast ved det, at saalænge det Mødsatte ikke med Tal er beviist, saa have vi forværret vor finantsielle Status fra 1848 indtil nu med det, som repræsenterer, hvad man kalder forøget Statsgjæld af cirka 30 til 35 Millioner Rigshandaler. Jeg siger, at man kalder forøget Statsgjæld, thi det er min fulde Overbeviisning, at der er Intet, der ere mere stoffende, end at tale om Statsgjæld som Capital istedetfor at tale om den som Rente, thi, om

Capitalen kun er 10 Rbd., naar den hvert Aar koster mig en Million, saa er den mere værd, end om den var en Million og kun aarlig kostede mig 10 Rbd. Statsgjælden, som i Almindelighed er uopfigelig fra Creditors Side, er som Capital i Virkeligheden Intet, den er kun Noget igjennem den Priis, som maa gives for at holde den vedlige.

Efterat jeg har henledet Opmærksomheden paa dette Punkt, som er et vigtigt og væsentligt Punkt for Landsdelen Danmark i og for sig selv, og tillige som en Deel af den hele Stat, og dobbelt vigtig, fordi vi, som repræsenterer Landsdelen Danmark, i dette Dieblif, indtil en vis Grad, skyldte at have hele Statens finantsielle Stilling, forat Mellemtiden, som maae ligge imellem, inden vi komme til at raadslaae i Fællesskab, ikke skal komme til at paaføre os saadanne Byrder, at vi ikke ville kunne bære dem, skal jeg villigen indrømme, at jeg troer, at det ærede Medlem har havt Uret i at antage, at Statsbudgettet i mindste Maade kunde have noget Trykkende for vor Lovgivende Myndighed, eller at vi i mindste Maade kunde have Grund til at engste os i saa Henseende, ja det forekommer mig, som om det ærede Medlem næsten har gjort Rigsdagen Uret i at reise nogen Tvivl desangaaende. Tværtimod betragter jeg Statsbudgettet som et heldigt Middel for Finantsministeren til at indkomme et Dnsse, som her ofte har været yttret under den forrige Finantslovs Behandling. Vi ønskede nemlig dengang at see forelagt et Statsbudget, der omfattede hele Staten, forat vi med desto større Sikkerhed kunde raadslaae om vor egen Landsdeels Budget. Finantsministeren fremsillede da for os de Bønskeligheder, og jeg troer, at han dert har havt Ret, som det dengang havde for Regjeringen at forelægge et Statsbudget for det kommende Aar; thi derved vilde vi i Formen som i Virkeligheden komme til at raadslaae om hele Statens finantsielle Bøsen, hvortil vi jo ikke ere kaldede. Han har nu ved her at give os som et oplysende Bilag et Statsbudget for forrige Aar, hvilket han, uagtet denne Form unægtelig ikke passer for et Statsbudget for forrige Aar, har givet samme Form som den, han synes at agte at give det for det kom-